



Henrik Bøgh Winkel
Skovdyrkerne Vestjylland

Teknik og Miljø
Bytoften 2, 6800 Varde

11. maj 2026

Dispensation efter naturbeskyttelsesloven til at rydning af træopvækst på en §3-beskyttet hede

Skovdyrkerne Vestjylland v/Henrik Bøgh Winkel har på vegne af lodsejer Niels-Jørn Hansen søgt om dispensation til at rydning af træopvækst på en § 3-beskyttet hede på matr.nr. 9I, Skonager By, Næsbjerg.

Ejer ønsker at pleje heden på Langemose Bjerge ved rydning af træopvækst, da heden er under kraftig tilgroning af primært contortafyr, bjergfyr og glansbladet hæg.

Nanna Brande-Lavridsen
Direkte tlf.: 79946181
E-mail: nbra@varde.dk

Journalnr.: 9376832
Sagsnr.: GEO-2025-09025



Luftfoto over arealet fra ansøgningen med arealerne der ønskes ryddet markeret med blå.

Det ansøgte medfører en tilstandsændring i naturtypen, hvorfor det kræver en dispensation efter naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2¹.

Varde Kommunes afgørelse

Varde Kommune giver hermed dispensation efter naturbeskyttelsesloven til

¹ Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 927 af 28.06.2024

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

at rydde træopvækst på hele hedearealet på matr.nr. 9I, Skonager By, Næsbjerg.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

1. Rydningen skal udføres i perioden 1. september-1. april af hensyn til eventuelle ynglende fauna.
2. Der må i forbindelse med rydningen ikke foretages jordarbejde som f.eks. dybdepløjning.
3. Enkelte træer, primært ældre egetræer, skal bibeholdes (som aftalt ved besigtigelsen 29/4 2026).
4. Træer med hulheder skal bibeholdes.
5. Enebærbuske skal bibeholdes.
6. De lysåbne delområder på den tilgroede hede som fortsat findes, skånes mest mulig. Der skal køres derfor primært på de arealer, som fremstår med skovbevoksning.
7. Træerne skal fjernes fra det beskyttede naturareal umiddelbart efter fældning og inden tørring. Der må ikke efterlades træer eller grene.
8. Træerne må ikke flises på naturbeskyttede arealer.
9. Hvis der er risiko for varige spor i terrænet i forbindelse med rydningen på grund af for fugtige forhold, anvendes der køreplader. Alternativt kan der anvendes amfibiekøretøjer, hvor marktrykket maksimalt er 250 gr/cm².
10. Rydningen følges op med en kontinuerlig pleje ved løbende at fjerne selvsåede træer og buske, som ikke er hjemmehørende på en hede.

Disse vilkår er stillet for at sikre, at indgrebet udføres så skånsomt som muligt, således at de biologiske og landskabelige værdier i området sikres for fremtiden.

Når projektet er gennemført, bedes du meddele det til kommunen.

Begrundelse

Varde Kommune har truffet afgørelsen på baggrund af følgende oplysninger og vurdering:

Ejer ønsker at pleje heden på arealet ved rydning af træopvækst, da heden er under kraftig tilgroning. Rydningen vil genskabe den lysåbne naturtype og skabe genvækst af dværgbuske og andre hede-naturtype typiske vækster.

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af blandt andet hedearealer, og det fremgår af bemærkningerne til loven, at reglerne er udtryk for en samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes.

Kommunen kan kun i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen.

Der er for hele området tale om et område med en rimelig naturværdi; ved en rydning vil værdien øges signifikant.

Ved en besigtigelse 29. april 2026 af Varde kommune blev der konstateret, at store dele af hedearealet er under kraftig tilgroning af primært fyrrearter og birk. Der blev også konstateret problemarten glansbladet hæg. Der er steder hvor dværgbuske er fraværende eller døde. På to arealer blev det konstateret at der fortsat er en høj dækningsgrad med dværgbuske; hedelyng, tyttebær og revling og revling. Et par enkelte enebærbuske blev registreret i den østlige del af arealet.

Arealet er desuden blevet besøgt af kommunen i juni 2024. Her blev der ud over dværgbuskene nævnt ovenfor registreret stjernearterne almindelig star, pille-star, femhannet hønsetarm, bredbladet mangeløv, lyng-snerre, bladbladet høgeurt, mark-frytle, håret høgeurt, skovstjerne og tuekogleaks ([Danmarks Miljøportal](#)).

Varde kommune vurderer at en indledende rydning af træopvæksten og fremtidig pleje af hedearealet vil sikre, at denne forholdsvis sjældne naturtype fastholder dens lysåbne karakter, fremfor at vokse helt til i skov.

For at undgå en påvirkning af ynglende fauna stilles der vilkår om, at rydningen skal foregå i perioden 1. september til 1. april. For at undgå en rydning af levesteder for spætter og flagermus, stilles der vilkår om, at større træer med spættehuller og sprækker ikke må fældes (se også afsnit om bilag IV-arter).

I området som ønskes ryddet er der fortsat enkelte lysåbne partier. For at sikre at dværgbuskesamfundene i disse lysåbne delområder ikke tager skade, stilles der vilkår om, at der primært køres på de delområder, som er skovbevoksede. Herved sikres der også en god kolonisering af de karakteristiske lyskrævende hede-arter fra de lysåbne partier og til de ryddede arealer.

Opbevaring af ryddede træer i bunker kan medføre, at den tilstedeværende bundvegetation skygges bort. I tillæg er der ved nedbrydning af især nåltræerne en risiko for forsuring. Der stilles derfor vilkår om, at den ryddede vedmasse skal fjernes umiddelbart efter nedskæring, og at den ikke må opbevares eller flises på areal, som er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven.

For at sikre, at heden ikke gror til på ny, stilles der vilkår om, at rydningen skal følges op af en kontinuerlig pleje i form af rydning af opvækst af buske og træer.

Det vurderes derfor, at der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde, at der kan meddeles den fornødne dispensation.

Natura 2000

Inden der kan træffes afgørelse i sagen, skal der iht. habitatbekendtgørelsen² § 6 jf. § 7 foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt.

Det nærmeste Natura 2000-områder er N88 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, udpeget til habitatområde H77, beliggende ca.

² Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BKG nr. 1098 af 21.08.2023

2,3 km mod nord. Projektet står i naturmæssig forbindelse til området. Alle arter på udpegningsgrundlaget er akvatiske eller tæt tilknyttet Varde Å. På grund af afstanden til området vurderes der, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning af enten naturtyper eller arter, som er på udpegningsgrundlaget for området.

Bilag IV-arter

Ift. til habitatbekendtgørelsens § 10 jf. §§ 7 og 8, kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv. hvis det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Varde Kommune gør opmærksom på, at der også er et forbud mod forsætligt individdrab i henhold til habitatdirektivets artikel 12³, og som er implementeret i blandt andet artsfredningsbekendtgørelsen⁴ § 10.

Der er blevet registreret spidssnudet frø ca. 680m mod øst. Spidssnudet frø findes typisk i eng- og moseområder med egnede yngle vandhuller. Der er ingen egnede levesteder for arten på arealet.

Arealet er inden for udbredelsesområdet for adskillige arter af flagermus og ejer har informeret om at han har observeret flagermus på matriklen. Mange arter af flagermus raster eller yngler i hulninger i træer (primært løvtræer). Der er sat vilkår om at træer med hulheder ikke fældes.

På grundlag af nuværende viden vurderes det at projektet ikke vil skade yngle- eller rasteområder for arter, der er beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV.

Hvis der mod forventning er en formodning om eller kendskab til, at det berørte areal anvendes af andre bilag IV-arter anmodes der om at rette henvendelse til den relevante myndighed, som er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø samt Varde Kommunes Naturcenter.

Der gøres endvidere opmærksom på at ifølge artfredningsbekendtgørelsen § 6 stk. 2 og stk. 4, må rovfugles og uglers rede-træer ikke fældes i perioden 1. februar – 31. august, samt hule træer og træer med spættehuller ikke fældes i perioden 1. november - 31. august. Kolonirugende fugles træer må ikke fældes i perioden 1. februar – 31. juli. Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer må ikke fældes.

Kommuneplan

Kommunen vurderer i øvrigt, at projektet ikke er i strid med kommuneplanen 2025⁵.

Hedearealet er placeret ligger indenfor udpegningen som landbrugs-landskab. Arealet ligger i landskabskarakterområde Esbjerg bakkeø. Landskabet er særligt karakteriseret ved et stort homogent landbrugslandskab i stor skala med mulighed for lange kig i området og til nabokarakterområder. Rydningen vil ikke påvirke eksisterende landskabskvaliteter.

³ Rådets direktiv om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, Rdir 91/43/EØF af 1992

⁴ Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, BKG nr. 521 af 25.03.2021

⁵ [Kommuneplan 2025 - Varde Kommune](#)

Arealet har ifølge Varde kommunes naturkvalitetsplan en mellem (B) naturkvalitetsmålsætning. I områder med mellemste målsætning vil der kun i særlige tilfælde blive givet dispensation til mindre indgreb efter en konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen. En rydning af heden for opvækst vil være i overensstemmelse med naturkvalitetsplanen.

Dispensationens gyldighed

Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet. **Se dog afsnittet "Andre tilladelser"**.

Hvis der bliver klaget over dispensationen, skal sagen afgøres endeligt af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Dispensationen må i så fald ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Du får omgående besked, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag.

Klagebestemmelser og klagefrist

Vedlagt klagevejledning på sidste side forklarer, hvad du skal gøre, hvis du ønsker at klage.

Baggrund for dispensationen

Dispensationen er givet på baggrund af din ansøgning af 28. november 2025, samt på baggrund af aftaler ved vores fælles besigtigelse den 29. april 2026.

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jævnfør § 3, i lov om naturbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse).

Andre tilladelser

Denne dispensation fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Hvis det i forbindelse med projektet bliver nødvendigt at udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Varde Kommune.

Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som kan medføre opstuvning af vand uden for din ejendom.

Som lodsejer er man inden gravning m.m. forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger på arealet (el, gas, telefon, m.m.). Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager jordarbejder uden denne kortlægning – og der sker skade på en jordledning – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet, der ejer jordledningen.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde, forud for igangsætning af arbejdet, anmode det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Efter lovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til

det lokale kulturhistoriske museum.

Databeskyttelse

Varde Kommune skal orientere dig om, at vi har modtaget oplysninger om dig, ligesom vi skal give dig en række oplysninger. Se venligst vedlagte.

Der er sendt kopi af dette brev til:

Danmarks Naturfredningsforening Varde Afdeling v/Merete V. Hansen (dnvarde-sager@dn.dk).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk).

Naturstyrelsen Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl (blh@nst.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Varde (varde@dof.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (natur@dof.dk).

Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland, Lundvej 4, 6800 Varde (post@arkvest.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Jacob Carl (jca@tellus.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Laila Kubel Madsen, Nordre Boulevard 95, 6800 Varde (lkm@lrs.dk).

Sagro, att.: Stine Bundgaard Pedersen (sbp@sagro.dk).

Friluftsrådet (varde@friluftsradet.dk) (lokalraad@friluftsradet.dk).

Lodsejer Niels-Jørn Hansen (digitalpost)

Bilag:

Klagebestemmelser

Databeskyttelse

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger, er du velkommen til at ringe til mig.

Med venlig hilsen

Nanna Brande-Lavridsen

Natursagsbehandler

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er annonceret på Varde Kommunes hjemmeside. Afgørelsen er annonceret den 11. maj 2026, hvorfor klagefristen udløber den 8. juni 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du logger på www.naevneneshus.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Databeskyttelse

Varde Kommune indsamler og behandler oplysninger om dig i forbindelse med behandlingen af din henvendelse eller sag. Varde Kommune har ansvaret for, at dine personoplysninger behandles forsvarligt. Du kan kontakte os på mail vardekommune@varde.dk, telefonnummer 79946800, eller adressen Bytoften 2, 6800 Varde.

Du har ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger Varde Kommune behandler om dig, og hvordan de behandles. Du har også ret til at få rettet forkerte oplysninger og at få slettet oplysninger, hvis de ikke længere skal bruges. Endelig har du i nogle tilfælde ret til, at behandlingen af dine oplysninger begrænses.

Vores databeskyttelsesrådgiver kan kontaktes på mail vkdp@varde.dk angående spørgsmål om behandling af oplysninger og om rettigheder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Du kan klage til Datatilsynet over Varde Kommunes behandling af dine personoplysninger på mail dt@datatilsynet.dk eller adressen Borgergade 28, 5., 1300 København K.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.vardekommune.dk](http://www.vardekommune.dk)